

Dosarul nr. 3r-255/20

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud: C. Albu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, V. Clima, G. Dașchevici)

DECIZIE

16 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului sătesc Bardar cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 29 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului depusă de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost respinsă, iar apelul declarat împotriva hotărârii din 12 februarie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni a fost considerat inadmisibil, ca fiind depus după expirarea termenului legal de declarare,

c o n s t a t ă :

La 6 martie 2018, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului sătesc Bardar privind anularea parțială a deciziei Consiliului sătesc Bardar nr. 9/10-3 din 6 decembrie 2017 „Cu privire la examinarea cererilor și demersurilor persoanelor fizice și juridice”.

Prin hotărârea din 12 februarie 2020 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat. Totodată, s-a explicat părților că instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă participanții la proces, în termen de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii vor solicita în mod expres acest lucru, iar termenul de 15 zile este unul de decădere.

Prin încheierea din 26 februarie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, a fost corectată eroarea materială evidentă din cuprinsul dispozitivului hotărârii din 12 februarie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, pronunțată în dosarul nr. 3-11/18, prin înlocuirea sintagmei „deciziei Consiliului sătesc Bardar, r-nul Ialoveni nr. 9/11-3 din 06.12.2017” cu sintagma „deciziei Consiliului sătesc Bardar, r-nul Ialoveni nr. 9/10-3 din 06.12.2017”.

La 28 aprilie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a înaintat o cerere prin care a solicitat remiterea hotărârii din 12 februarie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

Prin încheierea din 11 mai 2020 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, a fost respinsă ca fiind depusă peste termenul legal, cererea Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat privind redactarea hotărârii integrale.

La 18 mai 2020, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 12 februarie 2020 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni.

Prin încheierea din 29 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca neîntemeiată cererea apelantului, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat privind repunerea în termenul de declarare a apelului, fiind declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din 12 februarie 2020 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni.

La 21 august 2020, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus recurs împotriva încheierii din 29 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

A remarcat că pronunțarea dispozitivului hotărârii a avut loc în lipsa reprezentantului reclamantului, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

A susținut că la caz, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că la dosar reclamantul a depus o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa cu remiterea ulterioară a copieii hotărârii conform Codului de procedura civilă.

În opinia recurentului, apelul a fost declarat în termen de 30 de zile, prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, pe motiv că copia dispozitivului hotărârii din 12 februarie 2020 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni a fost primită de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la data de 11 mai 2020.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, anularea încheierii și adoptarea unei noi încheieri privind primirea în procedură a cererii de apel depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Prin prisma art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea

contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 29 iulie 2020. Totodată, se constată că încheierea instanței de apel a fost notificată recurentului Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat în data de 11 august 2020, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 92-verso).

Astfel, recursul din 21 august 2020, este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 29 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului depusă de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost respinsă, iar apelul declarat împotriva hotărârii din 12 februarie 2020 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni a fost considerat inadmisibil, ca fiind depus după expirarea termenului legal de declarare.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

În conformitate cu art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Potrivit art. 237 alin. (1) și alin. (2) Cod administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului. Încheierea instanței de apel prin care este respinsă cererea de repunere în termenul de apel sau în termenul de prezentare a motivării apelului poate fi contestată cu recurs. Încheierea instanței de apel prin care s-a făcut repunerea în termenul de apel sau în termenul de prezentare a motivării apelului poate fi contestată doar odată cu fondul.

Conform art. 65 alin. (1) și alin. (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de

15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Din materialele dosarului s-a constatat că, la 12 februarie 2020 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea parțială a deciziei Consiliului sătesc Bardar nr. 9/10-3 din 6 decembrie 2017 „Cu privire la examinarea cererilor și demersurilor persoanelor fizice și juridice” (f. d. 57).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, rezultă că la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe, reprezentantul Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a fost prezent, însă prin cererea din 7 noiembrie 2019, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat examinarea cauzei în lipsă (f. d. 48, 56).

Concomitent, din materialele dosarului instanța de recurs reține că cererea de apel depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii primei instanțe a fost depusă prin intermediul oficiului poștal la data de 18 mai 2020 (f.d. 74-verso).

Conform prevederilor art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În acest context, instanța de recurs relevă că conform art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (3) din același cod, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în cauza dată termenul de declarare a apelului a început a curge la 13 februarie 2020, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii și a expirat la 13 martie 2020. Cu toate acestea, apelul a fost depus la 18 mai 2020, fapt ce denotă declararea apelului după expirarea termenului legal, nefiind confirmată temeinicia unei asemenea întârzieri prin careva probe.

Cu referire la argumentul recurentului în susținerea cererii de repunere în termenul de apel, precum că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat în lipsa reprezentantului reclamantului, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat, or după cum denotă actele cauzei reprezentantul Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a participat nemijlocit în ședințele de judecată din 12 noiembrie 2018, 21 martie 2019 (f. d. 28, 33), a depus la 7 noiembrie 2019 cererea de examinare în lipsă (f. d. 48), respectiv ultimul a cunoscut despre examinarea litigiului dat, fiind legal citat despre data, ora și locul ședințelor de judecată stabilite în prezenta cauză.

Așa fiind, motivul invocat de către Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat privind imposibilitatea depunerii apelului în termen din considerentele că abia la

11 mai 2020 a primit copia dispozitivului hotărârii din 12 februarie 2020 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni nu constituie temei de repunere în termen. Or, reprezentantul recurentului a cunoscut despre modul de derulare a procesului în instanța de fond și deci a fost obligat la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să intereseze de soarta dosarului despre care cunoștea cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea sa și să respecte termenele prevăzute de lege, adică urma să întreprindă toate măsurile necesare de protejarea drepturilor sale, inclusiv prin acțiuni concludente de informare în privința modului de derulare a procesului prin care să demonstreze păstrarea interesului față de caz și imposibilitatea de a se familiariza cu hotărârea adoptată într-un asemenea mod, pentru a dispune de posibilitatea contestării hotărârii în termen.

Instanța de recurs remarcă că folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Deci, recurentul Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat a fost în cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, prin urmare, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a se interesa despre desfășurarea litigiului și de a proteja drepturile sale de acces la instanță fapt, însă, ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului de declarare a apelului.

Astfel, Oficiul Teritorial Chișinău prin lege era obligat să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă în prezenta speță.

De altfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în cazul acceptării unui apel tardiv se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalta Curte a arătat, că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ respinge argumentele formulate în recurs, deoarece acestea sunt doar declarative și sunt lipsite de suport legal.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Se menține încheierea din 29 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului sătesc Bardar cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh